

בס"ד ה' סיון ה'תשע"ב
הדלקת נרות - 19:19
צאת השבת - 20:10
רבנו תם - 21:05
שעון קיץ לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה שלוש עשרה - עלון מס' 623
@ השבת לא אומרים "צדקתך".
@ לא אומרים תחנון עד יג' סיון.
@ ביום ראשון הבעל"ט יחול "חג השבועות".

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

מפטירין: "והיה מספר" (הושע ב')

פרשת במדבר

השבת מט' לעומר
פרקי אבות - פרק ו'

בני נפתלי תולדתם למישפחהם (א' מ"ב)
יש לדקדק מפני מה אצל כל השבטים נאמר לבני ורק אצל שבט נפתלי נאמר בני.
הנצי"ב מוולוז'ין מביא את הביאור ששמע מפי חותנו בשם הארי"י ז"ל. מתחילה היו מניחים תיבה אחת גדולה אצל כל הפתקאות של כל ישראל, ואחר כך באו כל הנשיאים איש איש בתיבה ריקה משלו, וכל אחד היה בורר הפתקאות. כל אימת שהיה אחד מהם מוצא פתק של אחד משבט, היה מטייל אותו בתיבתו. לפיכך אצל כל השבטים נאמר לבני, כלומר הפתקאות השייכים לבני שבט זה. ברם, אצל בני נפתלי לא היה הנשיא צריך לברור את הפתקאות של בני שבטו, שכן בהיותו אחרון הנשיאים ממילא כל הפתקאות שנתרו בתיבה הגדולה היו שייכים לשבטו. משום כך נאמר בני נפתלי. (העמק דבר)

מענייני הפרשה:
← מיפקד צבאי שנערך לבני ישראל ע"י משה ואהרון ונשיאי השבטים.
← מספר הפקודים מבין עשרים שנה ומעלה.
← מספרם של כל בני ישראל מלבד שבט לוי.
← פירוט תפקידים המיוחדים של בני לוי.
← סדר חנייתם ונסיעתם של בניי במדבר.
← מיפקד הלוויים.
"במדבר סיני"
בגימטריא: בשלום. מיום שיצאו ממצרים היו בקטטה. עד שבאו למדבר סיני ושורה האחדות. ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד. (נחל קדומים)

"ובנסע המשכן יורידו אותו הלויים ובחנת המשכן יקימו אותו"
אמר רבי משה מקוברין זצ"ל: הנסיעה והנדודים ממקום למקום גורמים לאדם עפי' רוב לירידה ברוחניות ואילו החניה במקום אחד גורמת ליישוב הדעת ובעקבותיה בדרך כלל עליה רוחנית. רמז לדבר אומר הרב: 'ובנסע המשכן-יורידו אותו הלויים אבל יובחנת המשכן-יקימו אותו'. (ב. בר דין הי"ו)

"במספר שמונת" (א' ב')
טבע העולם הוא, שהאדם אינו מעלה על דל שפתיו את שם שונאו אלא יכנהו בכינויים שונים, וכמו שמצינו שכינה שאול את דוד "בן ישי" (שמואל א', כ') ולא הזכירו בשמו. זהו שנאמר - במספר שמות, דהיינו, מחמת שחביבים ישראל אצל הקב"ה, על כן ציווה למנותם בשמותם שעל ידי הזכרת שמם נגרמת נחת רוח לפניו יתברך.
"כיששכר נתנאל בן צוער" (א' ח')
שנינו: בתחילה נקראת התורה על שמו של הקב"ה ולבסוף על שמו של אותו תלמיד שטרח בה. (רש"י)

מדוע אין חוב' המועד בשבועות?
חג השבועות הוא חג מרכזי במעגל השנה. לפי שכל חגי ישראל נובעים מן התורה שניתנה ביום זה, ובלעדיה לא היה כביכול ליתר הרגלים קיום. כלומר, חג השבועות משובח בכך שהוא נחוג רק יום אחד, משום שבתוכו כלול תמצית כל החגים, (כמו מעגל שהנקודה במרכז, ממנה נחוג המעגל). וכן נאמר, ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ (שמואל ב' ז'). דהיינו, שבחם של ישראל לפני ה' הוא בשל היותם גוי אחד, לפי שמילת אחד היא בגימטריה אהבה. וכן מצאנו בעת שקיבלו ישראל את התורה, הושוו כולם כאחד. שנאמר: "ויחן שם ישראל תחת ההר" (שמות י"ט). כלומר, משום חביבותו וחשיבותו של חג השבועות נחוג הוא יום אחד בלבד. וזה הוא ייחודו: מאחד (מה'), אחת (תורה), לאחד (למשה), באחד (בחג השבועות), לכאחד (לעם ישראל).

"לבני יוסף לבני אפרים" (א' ל"ב)
ולא אמר לבני יוסף לאפרים, לפי שיוסף לא נשא במיטת אביו משום כבוד מלכות. לכן לא רצה למנותו בדגלים, ונקרא הדגל על שם בניו. לכן אמר לבני אפרים כדרך שאמר בכולם. (בעל הטורים)
לכאורה למה יגרע חלקו של יוסף, והלוא את מה שעשה לא עשה אלא כיוון שהיה - משום כבוד מלכות. נמצינו למדים, שלא תמיד מועילה טענת אונס, שהרי מכל מקום פגם במעשה המצווה. לפיכך, אם נמנו חבריו לדבר מצווה ולא נמנה עמהם, לא יהיה לו חלק עמהם, אף אם נמנע מחמת אונסו. ועתה צא ולמד תוכחות מוסר, עד כמה על האדם להשתדל, לרוץ ולחבור לדבר מצווה ולא להשתמט ממנה, אף אם יש באמתחתו טענת אונס. (הסבא מקלם)

פינת הניבים והפתגמים
נמלט בעור שניו =
הצל"ח לברוך תוך ותור על רכושו.
דוגמה: לדברי העתונאי, המרגל הצל"ח להפילט בעור שניו לאירוץ בעזרת מפעיליו מסורֵיה.
מקור: בעורי ובבשרי דבקה עצמי, ואתמלטה בעור שני [איוב יט, כ]. (ניבונכו)

הסירו ממשול מדרך עמי!
אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.
במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

תורה ניצחית לעם ניצחי

התורה היא גילוי החכמה האלוקית. היא אינה פרי מחשבתו של בן אנוש. תורת ישראל ירדה מן השמים ומעולם לא השתנתה. אותן מצוות שנצטוו בהן ישראל בהיותם במדבר סיני, אנו מקיימים אותן גם כיום לאחר אלפי שנים, ונמשיך לקיימן לעד. בהתאם לכך, היא אינה מתאימה את עצמה לרוח הזמן; להיפך, אנו מתאימים את אורחות חיינו לקו שאותו מתווה התורה. התורה ניתנה לעם ישראל תקופה קצרה לאחר שיחרור העם מבית עבדים. למרות זאת, התורה נקלטה בלבם של ישראל, משום שהיא הרימה את העם לפסגת האנושות בכל תחום שהוא. זוהי התכונה האלוקית של התורה. עתה גם נבין את הטעם מדוע חג השבועות נמשך יום אחד בלבד?
את חג הפסח ואת חג הסוכות אנו חוגגים במשך שבעה ימים, כדי שנוכל לחיות שוב את חוויות יציאת מצרים. למתן תורה, אין צורך לחזור. בכל יום ויום יש ביכולתנו לקבל את התורה מחדש על ידי לימודה והתמסרות לה. היא חיה וקיימת, בזכותה אנו נצחיים, כי אנו עם אלוקי, עם התורה!

"בניך כשתילי זתים" - חינוך

עבודה עצמית

אמרו חכמים "מי שיש בו יראת שמיים דבריו נשמעים". להיות בתהליך של עבודה עצמית ובנין עצמי, התקדמות. בין על הדבר אליו מחנכים ספציפית ובין בכלל. כשהמחנך עובד על עצמו ובונה את עצמו מבפנים, אמירתו אמיתית יותר, נובעת מתוכו – וגם המתחנך מרגיש בכך. ובכלל – הדמות הטובה של המחנך הטוב, השם לב לחנך את עצמו, להיות טוב, נזכרת פעמים רבות יותר מפרטי הדברים עליהם דיבר...

ההתייחסות ואהבה

"את אשר יאהב... יוכיח". אין תוכחה בלי אהבה. עצם ההתייחסות - יחס הקירבה, ראיית הטוב, ההערכה והאמון באדם, ביכולתו ובטובו – היא עצמה כבר מעודדת טוב ומחנכת, והיא הצינור דרכו יעבור באמיתיות גם התוכן אליו רוצים לחנך. ובכלל האהבה – גם ההתייחסות המיוחדת לכל ילד כפי שהוא: אישיותו, בעיותיו וקשייו, שמחותיו והצלחותיו.

מנהג אכילת מאכלי חלב

ידוע המנהג לאכול מאכלי חלב בחג השבועות. טעמים רבים הובאו למנהג זה, מהם על דרך הפשט, הרמז, המסור ועל דרך הסוד.

- א. התורה נמשלה לחלב, שנאמר: **"דבש וחלב תחת לשונך"**.
- ב. בשבועות ניתנה התורה, ובמתן תורה הוזהרו בני ישראל על כל התורה: איסור נבלה ומצוות השחיטה, דיני הכשר הברש וכד', וכיוון שלא יכלו באותו יום להכין את כל הדרוש לאכילת מאכלי בשר, בעקבות דיני ההכשר החדשים שקיבלו, הוכרחו לאכול מאכלי חלב.
- ג. חלב בגימטריה 40 - כנגד 40 יום שעשה משה בהר סיני.
- ד. גבינה מזכירה את השם **"גבנונים"**, שהוא אחד משמותיו של הר סיני.

סוכות ואיחולים לפסיים

לישראל- יוסף ואורית מזרחי
להולדת **הבת** מנב"ת
יה"ר שתגדל כאימותנו
שרה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה. ותצליח בכל דרכיה ומעשיה ותרוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם. וברכה והצלחה ליוסף ודליה כרמי הי"ו

תיקון ליל שבועות

יתקיים בע"ה
בבית המנוח
רחמים יצחק-פור
בן מרים ז"ל
בשד' דואני
בשעה 22:30
כל הציבור מוזמן

סוכות ואיחולים לפסיים

לבני וסטלה מלייב
לרגל הולדת **הבן** ני"ו.
יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ויזכה לחיים טובים ומאושרים. שתרוו נחת שלווה ואושר מכל יוצאי חלציהם.

שיעור התורה הגדול בתבל

ארגון **"אברהם יגל"** משדר בלוויין **בכל מוצאי שבת** את שיעורו של מרן הרה"ג **עובדיה יוסף שליט"א** בבית הכנסת **"אוהל מועד"** בשעה **21:30**
השיעור יוקרן על גבי **מסך ענק** בע"ה בתקיים **סעודה רביעית**, בחסות **"מאפייט בית הלחם"**

לנורית דוידזה

רפואה שלימה
לנורית דוידזה
בת **שהי** מנב"ת
הקב"ה ישלח לה
החלמה מהירה
לרנ"ב אבריה
ושש"ה גידיה,
ותזכה לשנים טובות.
נא להתפלל ולקרוא
תהילים לרפואתה.

סוכות ואיחולים לפסיים

כרית'י ז"ל ז"ל
לרגל הולדת **הבן** ני"ו.
יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו ויזכה לחיים טובים ומאושרים. וברכה והצלחה ליהודה ויפה צברי הי"ו וליוסף וציפורה ורסנו הי"ו

בריאות והחלמה איתנה :

ציון נאמן בן מרים הי"ו
משה נאמן בן מרים הי"ו
יעקב אהרוני בן זליכה הי"ו
מרדכי יעקובי בן ציפורה הי"ו
אברהם נאמן בן מרים הי"ו
ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו
יוסף חיים גאלי בן ג'מו הי"ו
באבאי באבאי בן מורורי הי"ו
מיכל בת מינה מנב"ת
לכל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

לע"נ הצדיק והענו

בשי סימן טוב הכהן
בן רבי ובוגין ז"ל
נפטר ז' סיון תשנ"ה
ביום שני פקידת שנתו.

לע"נ הענוה והצנועה

גוהר סימן טוב הכהן
בת חתונגיאן ז"ל
נפטרה ט' סיון
ביום רביעי פקידת שנתה

לידידנו שאול מאיר הי"ו

ולכל משפחתו היקרה.
צוות העלון **"אברהם יגל"**
משתתף בצערם במות האב הצנוע
אברהם מאיר
בן שמחה ז"ל
שנפטר השבוע ג' סיון תשע"ב.
נשגר תנחומינו לכל המשפחה.
הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תדעו עוד צער.

סוכות ואיחולים לפסיים

לכירדן ורחלי לוי הי"ו
להולדת **הבת** מנב"ת.
יה"ר שתגדל כאימותנו שרה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה ותצליח בכל דרכיה ומעשיה. וברכה והצלחה **לאבי ויוכי מוסאי הי"ו ולסודי וידידה לוי הי"ו** שירוו נחת מיוצאי חלציהם

שבת שלום ומבורך

לנעילת נשמת :

משאלה (במז) גולגוליאן בן חתון ז"ל
סולטנה באבאי בת שמחה ז"ל
מרים לאלזרי בת ביבי ז"ל
סעדה סויסה בת איזה ז"ל
עטייה בן חנה חגיאג' ז"ל
דיאמנטה חגיאג' בת רגילה ז"ל
שרה נאמן בת מזל ז"ל

כלאפו (פאפו) חסן בן אליהו וכריה ז"ל
אליהו רחמני בן מסעודה ז"ל
ניסים נסימי בן ביבי ז"ל
שלום נביאן בן טוטי ז"ל
עזרא נסימי בן פרי ויצחק ז"ל
יצחק בנאי בן לאה ז"ל
רחמים (בבאי) יצחק-פור בן מרים ז"ל

לע"נ **מרדכי לארי ז"ל**
בן שלמה ושרה הי"ו
נלב"ע י"ד טבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליכה ז"ל
נלב"ע ערב שבת קודש פרשת יתרו
כ' שבט תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

חג השבועות שחל ביום ראשון

א. אין לשטוח בבית הכנסת או בבית עשבים או ענפי אילן ביום שבת, ומי שרגיל להניחם יעשה כן ביום שישי.

ב. יש להדליק מערב יום שבת נר נשמה גדול, על מנת שיוכלו להעביר ממנו אש לצורך הדלקת אש ביום טוב, ובמיוחד לצורך הדלקת נרות של יום טוב בליל יום טוב במוצאי שבת.

ג. יש להכין בערב שבת שני זוגות פמוטים. אחת לערב שבת, ואחת לליל יום טוב. את נרות השבת ידליקו בערב שבת כרגיל. ואת נרות יום טוב צריכה האשה להדליק אחרי "צאת הכוכבים" ואחרי שאמרה בתפילת ערבית "ותודיענו" או שאמרה "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ד. את הנרות יש להדליק לפני הקידוש. מי שנוהגת לברך "שהחיינו" על הנרות בכל יום טוב תברך גם ביום זה. אם הדליקה נרות אחרי הקידוש אינה יכולה לברך "שהחיינו".

ה. בתפילת ערבית אומרים "ותודיענו" והוא במקום "אתה חוננתנו". אם שכח לאומרו במקומו וזכר לפני שאמר "ברוך אתה ה' מקדש ישראל והזמנים" אפילו לפני "ברוך אתה", יאמר "ותודיענו" ואחר כך יאמר "והשיאנו". ואם הזכיר שם ה', אינו חוזר. (עיין שולחן ערוך תקצט. כף החיים ס"ק ב.).

ו. אין לעשות שום מלאכה האסורה בשבת גם אם היא מותרת ביום טוב, עד שיאמר "ותודיענו" בתפילה, או אחר התפילה יאמר "ברוך המבדיל בין קודש לקודש".

ז. מברכים בקידוש שעושים במוצאי שבת **חמש ברכות** וסימנם **יקנה"ז**: יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן; (א) יין - בורא פרי הגפן. (ב) קידוש - אשר בחר בנו וכו' מקדש ישראל והזמנים.

ג. נר - ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם בורא מאורי האש (ויסתכל על הנרות שהדליקה האשה). (ד) הבדלה - ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם המבדיל וכו' ברוך אתה ה' המבדיל בין קודש לקודש. (ה) זמן - שהחיינו. (עיין שולחן ערוך סי' תע"ג א').

ח. אם שכח וקידש קידוש רגיל ללא הבדלה - יעשה הבדלה בשעה שנזכר. וכיצד יעשה הבדלה זו? אם נזכר בתוך הסעודה ורגיל לשתות יין בסעודתו, יקח כוס בידו ויברך "מאורי האש" ו"המבדיל". ואם אינו רגיל או שנזכר אחרי האוכל - יקח כוס יין בידו ויברך ג' ברכות "הגפן" "מאורי האש" ו"המבדיל". (עיין כף החיים שם ס"ק כג, כד).

ט. אסור לומר בשבת: "אני הולך לישון כדי שיהיה לי כוח להשאר ער בליל שבועות". אבל מותר לחשוב. (מ"ב רצ ס"ק ד.).

י. אסור להוציא אוכל קפוא מהמקפא ביום שבת בכדי שיופשר לסעודת יום טוב.

יא. ביום שבת ישתדל להתפלל מנחה מוקדם ולאכול סעודה שלישית בשעה מוקדמת לפני זמן מנחה קטנה (שעתיים וחצי לפני השקיעה). וכל זה בכדי שיאכל את סעודת ליל החג בתיאבון (שולחן ערוך תרלט סעי' ג). אם עבר הזמן הזה ולא הספיק לאכול, יאכל סעודה שלישית אך לא יאכל בה יותר מ"כביצה" לחם (54 גרם - כשתי פרוסות - רמ"א תקכ"ט סעי' א.).

יב. אין שום היתר לערוך את השולחן ביום שבת לצורך החג, וכן אין לחתוך סלט או להכין שאר מאכלים משבת לצורך החג. (עיין כף החיים תמד ס"ק מה).

יג. פשט המנהג בכל תפוצות ישראל להיות נייעורים בליל חג השבועות ולעסוק בתורה, עד עלות השחר, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש "חסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה הזאת, והיו עוסקים בתורה וקוראים את התיקון שנדפס בספר קריאי מועד".

יד. יש להזהר מלדבר שיחת חולין ודברים בטלים בלילה הזה, ולא יאבד זמן יקר זה בשיחה בטלה, וישוב בטל כישן דמי ולפני חצות הלילה יש לקרות קריאת שמע.

טו. אין לברך ברכות התורה אלא עד אחרי עלות השחר.

טז. יתגבר כארי בתפילת שחרית לבל יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה, שלא יצא שכרו בהפסדו.

יז. נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות לרמוז על התורה שנמשלה לדבש וחלב, כמו שנאמר: "דבש וחלב תחת לשונך".

"מכל מלמד" השכלתי..."

נפלאות מגילת רות

מגילת רות פסוקיה מתחילין באות וו חוץ משמונה פסוקים שלא מתחילים באות ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו' בעל הילקוט הטעם משום שרות דבקה בברית שנתנה לשמונה ימים (ילקוט"ש רות)

ונראה לומר טעם אחר דהנה המספר **שמונה** בא לרמז על **דוד** דהיה **שמיני** באחיו כדכתיב "איש אפרתי מבית לחם יהודה ולו **שמונה בנים** וכו' **ודוד** הוא הקטן" (שמואל א)

קורין מגילת רות בחג השבועות המרמזת על קבלת מצוות התורה דהנה **רות** גימט' **606** ובצירוף **7** מצוות בני נח הרי **תרי"ג**.

וני"ל דזהו דאמר משה לה' "שלח נא **ביד** תשלח" (שמות ד יג) דהנה תיבת **ביד** הכוונה למשיח ראשי תיבות **דוד בן ישי** ותיבת **נא** בצירוף עם **יד** כדכתיב "שלח נא **ביד**" יעלה תיבת **אדני** הוא השם שפעלה רות על ידו להכין את כסא משיח בית דוד. (הרב אברהם הכהן הי"ו)

ש=שבועות. **ב**=ביכורים. **ו** = ו' בסיוון. **ע** = עצרת. **ת** = תורה - מתן תורה.

ה הסיפור במגילת רות מתרחש בתקופת הקציר, כמו שמשופר בפתחת מגילת רות.

מרבית האירועים במגילה קורים בשדה או בגורן: רות מלקטת בשדה, בועז פוגש את רות בשדה, רות באה אל הגורן של בועז. הרקע החקלאי של הסיפור במגילת רות הולם את האופי החקלאי של חג השבועות - חג הקציר.

ח חג השבועות הוא גם חג מתן תורה. בשישה בסיוון ניתנה התורה. מעמד קבלת התורה בהר סיני נחשב מעין גיור של בני ישראל, שעד לאותו מעמד היו עבדים, ובמעמד הר סיני קיבלו את התורה והתחייבו לקיים אותה, "נעשה ונשמע" מגילת רות מספרת על רות המואבייה, נוכרייה שהצטרפה לעם ישראל וקיבלה את ההתחייבות לעם ישראל ולא לוהי ישראל.

דוד המלך נולד ונפטר בחג השבועות.

רפואה אלטרנטיבית חלב ומוצרין

ישראל ידועה בעולם בכושר ייצור החלב הגבוה. מוצרי החלב עשירים בסיידן, אך בפועל רק 15 אחוז מסיידן זה הוא מהסוג הנספג בגוף (סיידן ציטראט). הסיידן נספג לעצמות רק בלילה, והוא מרגיע את מערכת העצבים כפי שנאמר: "מים ביקש חלב נתנה...".

חלב טוב נגד שבץ מוחי. תוספת סיידן במזון עשויה להפחית את הסיכון לשבץ מוחי. הצריכה המומלצת למניעת שבץ היא 400 מ"ג סיידן ליום, כמות הנמצאת למשל ב- 250 גרם גבינה לבנה וכוס יוגורט או בשתיים וחצי כוסות חלב. צריכת סיידן נאותה עשויה להפחית את הסיכון לחלות בסרטן המעי הגס. הקפידו על שילוב מזונות עשירי סיידן בתפריט.

" ואבותינו סיפרו לנו "

לראות מלאכים

עבור המשפחה שלי, זמן הדלקת נרות שבת הוא זמן קסום. מדי שבוע אנו מניחים את הנרות באדנית, מתאספים סביב ולאחר הברכה, עוצמים בחוזקה את עינינו, בזמן שלושות ילדי הקטנים מאותתים למלאכים בידיהם ובקולם, "בואו נא, מלאכי השבת..." לימדתי את ילדי לפקוח עיניים באיטיות ובהירות רבה, ולהביט בנרות. דרך עיניים חצי עצומות, הנרות מהבהבים ונראה כאילו הלהבה רוקדת באדנית. "אנחנו רואים מלאכים!" צועקים ילדי בחדווה ורצים לסלון כשהם שרים "שלום עליכם", משוכנעים שמלאכי השבת חוגגים עמם.

אני אוהבת את ההתלהבות התמימה של ילדי. הלוואי שגם אני הייתי משתכנעת בכזאת קלות בקיומם של מלאכים. אמנם אני מאמינה במלאכים, בנשמות ובחיים לאחר המוות, וקראתי רבות על הנושא הן ביהדות והן במקורות אחרים, אולם הכשרתי כרופאה לימדה אותי להתייחס לעולם כמדענית ולהסביר כל אירוע במונחים פסיים. "ההחלמה הפלאית" של חולה מתרחשת כיוון שתרופה מסוימת הצליחה להתחבר לרצפטורים ספציפיים בתאי גופו של החולה, לחדור לתוכם, להשתלב ב-DNA וכן הלאה. "כישלון התרופה" אצל חולה אחר נובע מחוסר אונים מסוים, מכך שהאלקטרוליטים שלו היו גבוהים מדי... בדרך כלל, יש אינספור הסברים ביוכימיים ואנזימטיים לכל דבר שקורה ברפואה. בדרך כלל, אבל לא תמיד. "הגיע זמני ללכת..."

לפני מספר חודשים, בזמן שהייתי בתורנות, נתבקשתי להתקשר לחדר המיון. הרופא התורן שוחח עמי: "גי'קי, יש פה חולה בת 92 עם מה שנראה כמו שבץ קל. אנחנו חייבים לאשפו אותה". הגעתי לחדר המיון וניגשתי למיטתה. במיטה שכבה גברת שוורץ, קשישה שהיה ברור כי יש מי שדואג לה. היא חייכה אליי חלושות בצד אחד של פניה. היא הצליחה ללחוץ את ידי ולמלא אחר הוראותי בצד אחד של גופה. לצדה ישבה האישה שטיפלה בה שנים רבות והיא מסרה לי את בקשתה האחרונה של גברת שוורץ, לפיה היא לא הייתה מעוניינת במאמצים עילאיים להשאירה בחיים. התקשרתי לשני בניה שהתגוררו בצדה השני של המדינה. שניהם היו מודאגים ביותר ורצו לדעת אם עליהם לבוא. הסברתי להם שאמנם כעת נראה שהיה לה שבץ קל, בלבד, אולם לעתים השבץ עלול להתקדם. במקרה זה, העדפתי לשגות בהירות יתר ואמרתי להם לבוא. שניהם החלו בסידורים כדי להגיע לבית החולים.

ביום המחר, כשהלכתי לראות את גברת שוורץ, היה זה ברור שהשבץ התקדם. היא שכבה במיטה בעיניים עצומות ובראש מוטה לאחור, נושמת בקולות גרגור ובעבוע קולניים. אנו קוראים לנשימה זו נשימה אגונית, המבשרת בדרך כלל את המוות הקרב.

"גברת שוורץ? קראתי בשמה. לא הייתה תגובה. היא לא פקחה עין ולא הנידה עפעף. ניסיתי לעסות את עצם החזה שלה – אגרוף המעסה בכוח את בית החזה אמור לגרום לכאב רב. רק חולים הסובלים מנזק מוחי חמור ושרויים בתרדמת, אינם מגיבים אליו.

לא הייתה שום תזוזה. כלום. התקשרתי לטלפון הסלולרי של בנה. הוא היה בדרכו לשדה התעופה הקרוב ביותר. סיפרתי לו מה קרה והוא אמר שהמועד המוקדם ביותר בו יוכל להגיע ללוס אנג'לס הוא תוך יומיים. התחלתי לכתוב הנחיות בגיליון לצורך המשך טיפול, כשגברת שוורץ, בעיניים עצומות ובנשימה מבעבעת, אותתה לי לרגע בידה שהיא רוצה לכתוב. הייתי המומה. שתי דקות קודם לכן היא לא הגיבה כלל לגירוי מכאיב ביותר. המטפלת שלה ואני החלפנו מבטים. נתתי לה עט והחזקתי למענה את הנייר כדי שתוכל לכתוב.

בכתב רועד אך ברור היא כתבה, "הגיע זמני ללכת". המטפלת החלה לבכות חרישית. ברעד, גמגמתי, "מה?". באיטיות, היא שבה וכתבה, "הגיע זמני ללכת".

בבית הספר לרפואה לא הכינו אותי לכך. קראתי, "לא! את לא יכולה לעשות את זה! שני הבנים שלך יגיעו לכאן עוד יומיים! היום יום רביעי, את חייבת לחכות עד יום שישי. אנחנו עדיין לא מוכנים שתעזבי אותנו".

התקשרתי שוב לטלפון הנניד של בנה והחזקתי את השפופרת ליד אוזנה של גברת שוורץ. הוא אמר לה שהוא אוהב אותה, אבל שהיא חייבת לחכות. נראה היה כאילו האוויר בחדר, שהפך להיות מעקצץ, משתנה. היא הניחה את ידה ופחות או יותר חזרה למצב בו מצאתי אותה חצי שעה קודם לכן.

והיא אכן חיכתה עד יום שישי. נפגשתי עם בניה, שסיפרו לי שהיא הייתה שחקנית ורקדנית קברט בשנות ה-30 ואילו אם נהדרת היא הייתה. כמה שעות לאחר מכן, מוקפת בבני משפחתה, היא נפטרה.

אותו ערב היה ליל שבת. הדלקנו את הנרות, עצמנו את עינינו והצצנו בהירות לאחר הברכה. "אנחנו רואים מלאכים!" צווחו ילדי באושר. ובאותו ערב, גם אני ראיתי אותם.

ליל שבת בכותל.

אני מלא ציפייה לקראת כל הזדמנות להגיע לכותל המערבי, אפילו רק "לקפוץ לביקור". יש איזה רוגע מיוחד שחודר לפנימיות הלב, כשמילות התפילה נאמרות שם. נכון, שהמילים הן אותן מילים ממש כפי שאפשר לומר בכל מקום אחר. ונכון גם, שאפשר לומר אותן לאט לאט, ובהטעמה, ובהשתפכות הרגש, בכל זמן שיעלה על הלב, בדיוק כפי שאפשר בכותל.

ואף-על-פי-כן, האבנים האלו משדרות איזו הרגשה עילאית המרוממת ומעלה את הנשמה לפסגות אליהן אין היא מגיעה בשאר המקומות. אין לי הסבר הגיוני לזה, אבל ככה אני חש; ככה גם חשים עוד רבים וטובים, שמעידים שנוכח אותן אבנים, נמשך לב האבן אשר בקרבם. אבל יש גם זמן מיוחד בכותל עצמו (מומלץ לכל מי שיכול), ומי שהתנסה בזה, לא יהיה לו שום ספק לאיזה זמן אני מתכוון – ערב ליל שבת, זמן תפילת קבלת שבת. ליל שבת בכותל הוא זמן של שירה ושמחה לקראת כניסתה של שבת המלכה. מנינים, מנינים יש שם. אלה שרים ניגון ירושלמי שובה-לב עתיק, ואלה שרים ניגונים של הרב קרליבך הגורם להתלהבות סוחפת. יש כיפות שחורות וכיפות סרוגות, כובעים, שטריימלים וכיפות נייר. יש מנינים של ריקודים סוערים, ויש של נענוע הגוף בצורה איטית אפופת רזין. יש מקדימים ויש מאחרים, אלה מסיימים מעריב בעוד שאחרים – זה עתה מתחילים מנחה. הצד השני שבכולם הוא, שכולם כולם, באו כדי להתרומם מספר טפחים מעל עולם החול והחולין, לקבל את פני שבת מלכתא מתוך רוב סילודין דקדושה ברזא דאחד. המלאכים הממונים על קבלת התפילות של עם ישראל בכל תפוצותיהם - בודאי שמחים הם בתפילות של יהודים בכל מקום ומקום. אך המלאכים שיזכו להיות אלו המביאים לפני כסא הכבוד את היקבלת שבת של מתפללי הכותל - ודאי זכו יותר מכל שאר דרי מעלה.

שום בלבול אינו נוצר בעקבות שינוי הנוסחאות, המנגינות והכיפות. להיפך. כולם מצטרפים יחד לבליל המשביח אחד את חברו, וכשם שבליל זה ערב על אוזן השומעים שבין דרי מטה, כך ויותר מכך הוא ערב גם על דרי מעלה.

השורות הנ"ל לא נכתבו כניסיון להעביר רשמים של חוויה רגשית, כי היא אינה נתפסת במילים כתובות. אבל מטרה אחרת יש: שמא יאמר לעצמו הקורא, שאכן כדאי לעשות מאמץ מיוחד ולהגיע פעם אל הכותל בזמן קבלת שבת, ולחוש בעצמו את החוויה המדוברת. אך מחשבה אחת אני רוצה להוסיף לסיום: אולי יש בליל שבת איזה חד קלוש לשמחה שהיתה מפעמת במקום זה בזמן שהיו נאספים כל ישראל כאשר שמחת עולם על ראשם, בזמן שבת המקדש היה קיים!... נקודה למחשבה !!!

אם יש ברשותכם סיפור מרגש בעל משמעות

הטובן בתוכו דברי מוסר, הנהגות או חוכמת חיים,

אנא העבירו למערכת העלון. טל': 054-9151601

או בדואר אלקטרוני: avi.musai@siemens.com